

Arkiven berättar om utvandrarna

ALINGSÅS: Under en tidsrymd av 90 år emigrerade 1,2 miljoner svenskar, den helt övervägande delen till Nordamerika. Vid sekelskiftet fanns det fler svenskar i Chicago än i Göteborg. Få av oss nu levande svenskar saknar släkt i Amerika.

Mot den bakgrunden är det inte så konstigt att många intresserar sig för emigrantforskning. Vart tog släkten som gav sig iväg vägen?

Många goda råd om hur man tar reda på släkten fick det 30-tal personer som i lördags deltog i den emigrantdag som släktforskarna och hembygdsföreningen arrangerade i samverkan med Vuxenskolan i Alingsås. Som expert medverkade Sten Almqvist, Växjö. Denne, som är både utomordentligt kunnig på området och dessutom har förmåga att entusiasmera, hann under förmiddagens lopp med att ge många infallsvinklar i konsten att söka reda på utvandrarnas öden. Almqvist, som är knu-

ten till Emigrantinstitutet i Växjö, berättade bland annat om de stora samlingar som där numera finns att tillgå för emigrantforskaren. Viktigast är det unika material som består av mikrofilmade amerikanska kyrkoböcker. Dalslänningen Lennart Setterdal har på Emigrantinstitutets vägnar finkammat hela USA på olika kyrkors arkivmaterial och mikrofilm det, en enastående räddningsbragd.

På Landsarkivet i Göteborg har vi västsvenskar också ett mera näraliggande arkivmaterial att tillgå i de skeppslistor som upprättades över dem som reste över till Hull för vidare transport med tåg tvärs över England till Liverpool, där en ny båt väntade för den långa överresan. Skeppslistan ger i många fall också upplysning om var i Amerika emigranten ämnade slå sig ner.

Almqvist förklarade att sven-skarna var de idealiska immigranterna i USA. De blev mycket

snabbt amerikaner, de hängde inte fast vid de svenska rötterna. Men den generation som nu lever där har åter börjat intressera sig för sitt ursprung och det skapas många utomordentliga släktböcker. Men när ättlingarna kommer för att se det land deras förfäder lämnade finner de ett helt annat land än det Fattigsverige de lärt om.

Tor Cullberg, ordförande i Alingsås släktforskarförening, kunde för deltagarna berätta att det på Borås länsbibliotek pågår en kartläggning av emigrationen från Älvsborgs län. Och snart kan det som rör utvandrarna från Alingsås också bli tillgängligt på biblioteket i Alingsås. Men först ska de uppgifter som har tagits fram kontrolleras och kompletteras. Omsider ska alltsammans läggas på data. I höst arrangeras för övrigt en kurs om datan i släktforskningen av släktforskarföreningen i samverkan med ABF.